

Placida Azpitarte Egia

*Berriz, Bizkaia
(1915-2012)*

Aurkibidea

Biografia

Berrizko Antzua baserrian jaiotakoa da. Aita Antzuakoa bertakoa eta ama Zaldibarko Sagarminakoa zituen. Gerra hasi zenean, Bilbon zegoen neskame. Aita preso eraman zuten eta anaia frankistekin ibili behar izan zen soldadu. Baserrian Eibarko hiru familia izan zituzten errefuxiatu. Berriz 1936 gogoratzen elkartekoek egindako grabazioan parte hartu zueneko da grabazio hau.

Zintak

BRZ-011

- **Proiektua:** Berriz 1936 gogoratzen
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arrizabalaga, Maite
- **Data:** 2008-10-23
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne
- **Emalea:** Arrizabalaga, Maite

Pasarteak

1. Ezkontza biko familiak

- **Erref:** BRZ-011/003
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:02:20. **Bukatu:** 00:03:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Alarguntasuna
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Lehen ohikoa zen ezkontza bikoak izatea. Ama hilez gero, beste batekin ezkontzen zen aita.

2. Zaldibartarra sentipenez

- **Erref:** BRZ-011/004
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:03:16. **Bukatu:** 00:05:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Eskolara Zaldibarrera joaten zen, baita mezetara eta gainontzeko gauzetara ere. Elizaz Zaldibarkoa da Antzua, eta sentipenez ere zadibartarra da Azpitarte.

3. Maria Valeriana maistrak izena aldatu

- **Erref:** BRZ-011/006
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:06:44. **Bukatu:** 00:09:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Bere maistra Maria Valeriana izan zen, erdalduna. Izenarekin izandako gorabeherak kontatzen ditu, maistrak izena aldatu baitzion. Anekdotak barregarria kontatzen du.

4. Bilboko Karmeldarren komentuko espetxean

- **Erref:** BRZ-011/007
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:09:30. **Bukatu:** 00:11:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Karmeldarren komentua, Bilboko Karmelo kalean, espetxe moduan ipini zuten gerra garaian eta hantxe topo egin zuen Maria Valeriana maistrarekin. Aita eta beste asko zelan egon ziren kartzelan kontatzen du, eta bere ustez nork salatu zituen ere bai.

5. Aita eta beste asko preso

- **Erref:** BRZ-011/008
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:11:24. **Bukatu:** 00:13:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Aita preso eraman zuteneko zehaztasunak ematen ditu. Zaldibartik eta ingurutik hemezortzi lagun batera eraman zituztela kontatzen du.

6. Errefuxiatuen taberna

- **Erref:** BRZ-011/009
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:13:35. **Bukatu:** 00:14:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Segundo Sarriugarte gerra garaian salatu zutela kontatzen dute. Errefuxiatuek bere tabernan jaten zuten. Antzuan hiru familia eibartar egon ziren babestuta. Haiei buruzkoak kontatzen ditu.

7. Abertzaleei botoa ematearren, aita preso

- **Erref:** BRZ-011/010
- **Iraupena:** 0:03:53. **Hasi:** 00:14:37. **Bukatu:** 00:18:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Aita, gerra garaian, abertzaleei botoa eman izanagatik salatu zuten. Aita eraman zutenekoa kontatzen du.

8. Aitarengana kartzelara bisitan

- **Erref:** BRZ-011/011
- **Iraupena:** 0:03:11. **Hasi:** 00:18:30. **Bukatu:** 00:21:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Aitari deliturik ez zioten topatu; ez zioten epaiketarik egin eta libre utzi zuten. Aitarengana bisitan joaten zen eta edateko ura eramaten zion.

9. Bisitariak eta presoek orroka berba egin behar

- **Erref:** BRZ-011/012
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:21:41. **Bukatu:** 00:24:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Gregoria izeneko emakume bat kartzelan egon zen, Larrinagan. Patxi "Aboro" ere Larrinagan egon zela kontatzen du. Aita bisitatzeraz joaten zenean, zain denbora asko ematen zuen eta oso denbora gutxi egoten zen aitarekin. Orroka berba egin behar izaten zuten.

10. Aita kartzelatik ateratzeko, oiloa eta txitak opari

- **Erref:** BRZ-011/014
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:27:33. **Bukatu:** 00:29:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Aita libre laga zuten. Evaristo Zabalak `Berdugo`ari oparia lagatzeko gomendatu zien, aita libratzeko eragin zezan, eta oiloa txitekin laga zioten. Anaia frankistekin ibili behar izan zen gerran.

11. Antzua baserrian errentero

- **Erref:** BRZ-011/015
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:29:02. **Bukatu:** 00:31:22

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublikak
- Baserrria » Baserrriko bizimodua » Baserrriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Antzua baserrian erretereroak ziren. Amantegi administrariak boto paperak bidali zituen markatuta. Algortan bizi zen konderen bat zen baserrriaren jabea. Errepublikaren garaian erretereroei baserrriak eskuratzeko erraztasunak emateko legea atera zutela kontatzen du Placidaren senideren batek.

12. Baserrriaren administratzailea kontu eske

- **Erref:** BRZ-011/016
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:31:22. **Bukatu:** 00:33:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Hauteskundeak
- Baserrria » Baserrriko bizimodua » Baserrriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Erretereroak beldurrez egoten ziren, markatutako botoa ez aintzat hartzeko. Amari administratzailearekin gertatu zitzaiona kontatzen du.

13. Karlistei buruz berba egitearren, mehatxua

- **Erref:** BRZ-011/017
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:33:25. **Bukatu:** 00:34:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

"Karlistak denak dira dominante batzuk" esan zuen Placidak kalean, aitari entzunda, Julian irakaslearen aurrean, eta hark mehatxatu egin zuen. Ez zuen inoiz ikusi ilea moztu zioten emakumerik.

14. Senarra atxilotuta eta Derion lanean

- **Erref:** BRZ-011/020
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:40:08. **Bukatu:** 00:42:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Landin izeneko familia ezagutu zuen Placidaren senarrak, Derion errepublikarrekin zegoenean. Bilbon medikuak ziren. Placidaren senarra ertzain ibili zen. Gero, Bilbon atxilotu egin zuten, institutuan, eta Deustura eraman. Celestinak kontatzen zuen senarra tiroz hil ziotela.

15. Gerra hasi zenean, Bilbon neskame

- **Erref:** BRZ-011/022
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:44:58. **Bukatu:** 00:47:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:

Gerra hasi zenean, albistea jaso zuten neba etxera etortzekoa zela, baina ezin izan zuen etorri. Bilbon neskame zegoen eta etxera joan zen.

16. Gerrako hegazkinak pasatzen zirenean

- **Erref:** BRZ-011/023
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:47:27. **Bukatu:** 00:49:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra garaian, iloba bat zeukaten etxean laguntzen. Hegazkinak pasatzen zirenean, beldurtu egiten ziren. Belar-metaren azpian zeukaten zulo batean sartzen ziren, babesleku modura. Pasarte barregarriak kontatzen ditu.

17. Eibartar errefuxiatuak etxean

- **Erref:** BRZ-011/024
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:49:51. **Bukatu:** 00:51:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Ganbaran hiru familia eibartar izan zituzten, errefuxiatuta. Gerra aurrean familiako bezeroak ziren. Txahala estraperloan hil zuten.

18. Tuneleko babeslekua eta frankisten sarrera

- **Erref:** BRZ-011/025
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:51:48. **Bukatu:** 00:55:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Frontea gerturatu zenean, Tia Katalinarekin tunelera, babeslekura, joan zen Placidaren ahizpa bere urtebetetze egunean. Frankistak zelan sartu ziren ikusi zuten. Biharamunean, hiru erreketek agertu ziren Zaldibarrera eta hurrengo egunetan ogi zuria ematen zieten.

19. Uribeko auzo-eskolan instrukzioa

- **Erref:** BRZ-011/026
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:55:08. **Bukatu:** 00:57:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Placidaren ahizpa, frankistak sartu ostean, Uriben ibili zen eskolan eta hango bizipenak kontatzen ditu. Instrukzioa eginarazten zieten.

20. Gerra garaian, erreterroak etxetik bota

- **Erref:** BRZ-011/029
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 01:01:27. **Bukatu:** 01:02:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Erreterro asko etxetik bota zituzten gerra garaian. Antzua baserriko jabea kanpotarra zenez, ez zuten joan beharrik izan.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-02

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com